

ezen 131 drb. 378.150 P 78 f. perértékű perből az említett 4 $\frac{1}{2}$ év alatt tőkében, kamatban és költségben a perek értékével szemben összesen 109.729 P 05 fillért kitevő megterhelés, azonkívül két perben havonta együttesen 391 P 53 f-t kitevő, életjáradék címén fizetendő megterhelés hárult a fővárosra. Ez a megterhelés a főváros ellen indított ügynevezett alperesi perek perértékének 0.59 %-a.

Megjegyzendő, hogy ezen összegnek egy része is biztosítás révén megtérül.

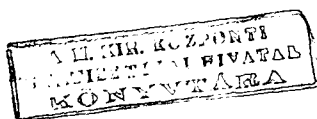
A főváros említett 131 drb. alperesi per közül ezenkívül még egyezséggel 59 drb., összesen 2.701.700 P 54 f. perértékű per nyert befejezést, s ezen perek során a fővárosra, szemben a 2.701.700 P 54 f-es pertárgy értékével, tőke, kamat költség címén mindössze 337.445 P 37 fillért kitevő megterhelés hárult. Ez a megterhelés az alperesi perek perértékének 1.8 %-a.

Az adatok összegezéséből megállapítható, hogy a főváros 7485 drb. és összesen 24.061.340 P 62 f. perértékű felperesi és alperesi pereiből együttesen peresztés és egyezség következtében tőke, kamat és költség címén összesen 502.030 P 52 fillért kitevő megterhelés hárult a fővárosra az említett 4 és $\frac{1}{2}$ esztendő alatt ami ezen perek értékének 2.1 %-a.

Megtudjuk a jelentésből azt is, hogy az 1930. évi január hó 1-étől, 1934. évi május hó 1-éig a főváros ellen, valamint a főváros által indított perekben a főváros tisztí ügyészége összesen 27.824 tárgyalást látott el.

JOGIRODALOM.

A magyar magánjog módosulásai Romániában. Irta: *Dr. Újlaki Miklós* budapesti ügyvéd. (Grill Károly könyvkiadóvállalata kiadása. 1934.) Dr. Újlaki Miklós céljaul tüzte maga elé azt a fáradságos feladatot, hogy a trianoni gyászos béke folytán elszakított területek mai tényleg fennálló magánjogát és a vele kapcsolatos joganyagot részletesen ismertesse. A feladat igen nehéz, de igen gyakorlati. Szerző nem marad az általános ismereténél, hanem a gyakorlati jogásznak pontos kézikönyvet ad. A magánjog egyes részeit (dologjog, kötelmi, házassági, örökjog stb.) részletesen a magánjogi tankönyvek rendszerében ismerteti és így tárul elénk az a szomorú folyamat, hogyan lepik el az újabb utódállami törvények lassanként a fenmaradt magyar magánjog területeit. A Romániához csatolt területen a régi magyar magánjog, illetve a magyar uralom előtt is életben lévő osztrák polgári törvénykönyv a kiegészítő magyar törvényekkel még eddig a maga egészében érvényben van és csak számos új román részlettörvény módosította. Érdekes, hogy például a mai is érvényben lévő magyar örökösödési és házassági vagyonjog terén a román törvények csak a rendi különbségre utaló szabályokat (nemes és honoratoroknál is van közszerzemény), a hitbizomány, de vele még az ú. n. hitbizományi helyettesítés intézményét törölték el, bár ez utóbbi inkább csak elnevezésében van vele kapcsolatban. A házassági jog is érvényben van, csak a házasságkötés alakszerűségei nyertek módosulást. A könyv tárgyalja a magánjoggal kapcsolatos közigazgatási jogi anya-

got (vadászati, halászati, erdő, vízjog stb.). Külön ismerteti a román adósvédelmi intézményeket, a kötelmi szerződések fajait, részletesen a munkajogot. Gyakorlati kézikönyv ez az összefoglaló elméleti megalapozás mellett és megfelel annak a célnak, hogy tanácsadóul szolgáljon az elszakított területek lakosságával való jogi kapcsolatok elbírálásánál. A teljesség kedvéért itt említem meg, hogy a Jogtudományi Közlöny könyvtárában megjelent szerzőtől egy kis füzet a „A magyar jog sorsa a Jugoszláviához csatolt területeken” címen, mellyel szerző kitérő munkáját az elszakított területek jogára vonatkozólag befejezte. Előbbi munkái a magyar jognak módosulásait a Csehszlovákiában, Ausztriában és a Lengyelországhoz csatolt területen ismertetik.

Ifj. Dr. Szigeti László.

Dr. Komín Ferenc: A vétel nemzetközi magánjogi szabályozása.
(A Pázmány Péter Tudományegyetem magánjogi szemináriumának kiadványa. 1934. Grill, 94 o.)

A Szerző a nemzetközi szinezésű adásvételi szerződésre alkalmazandó jogszabályt, kollíziós normát keresi a hatodik hágai konferencia tanácskozásának kritikája kapcsán. Bevezetőül jogösszehasonlító izelítőt nyújt az adás-vételi szerződés létrejöttének és a veszélyviselésnek kérdéséhez. Kár, hogy a szavatosság, árleszállítás, elállás, lehetetlenülés, érdekmulas stb. kérdéseinek jogösszehasonlító vizsgálatába nem bocsájtkozik, hiszen éppen e kérdések tételes anyagon való vizsgálata derítené ki, hogy a kollíziós norma milyen anyagi jogi szabályt sodor magával, mennyire fedí a nemzetközi forgalomban kialakult gyakorlatot és hol közömbös amiatt, mert az anyagi jogi szabályozás egyöntetű.

Majd a jogérvényesítésnek a nemzetközi magánjoghoz való viszonyát elemzi a szerző. „A jogérvényesítés gondolata részben magyarázatát adja a nemzetközi magánjogi szabályok létének, részben értékmérőt szolgáltat a nemzetközi magánjogi törvényhozásnak és bíráskodásnak”. (31. oldal.) A Szerző nézetét nem osztom. A nemzetközi jogérvényesíthetőségnek csak az a viszonya a nemzetközi magánjoghoz, amennyi a jogszabálynak az adós teljesítőképességéhez, vagy — készségéhez. Amikor a bíró azt a jogot keresi, amelynek alapján a szerződést el kell bíráltnia, nem szolgálhat utbaigazítóul az a kérdés, hogy a hozandó határozat milyen eredménnyel hajtatik majd végre (vagy tekintetik más államban semmisnek). Köztudomású, hogy a külföldi ítéletek végrehajtása tekintetében a zürzavar teljes. Csak nem ezekhez a logikátlan és esetleges szabályokhoz akarja mérni a Szerző a saját nemzetközi magánjogi rendszerét? Elég nagy a konfliktus az egyes államok kollíziós normái közt enélkül is. A végrehajtási viszonyosságot proklamáló, a hatáskört, illetékességet kitéző jogszabályban el lehet ugyan rejtve kolli-